Ч. 232 (12.598). Львів, субота 18. жовтня 1930. Oплата поштова заплачено ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 27·50 „ Річно 50·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Білянс українського шкільництва під Польщею.

IV.

З черги приходиться обговорити справу числа дітей в народніх школах і у звязку з тим торкнутися й числа вчителів. До цього спонукує нас занадто оптимістична заява нач. Сухенека на конференції дня 10. жовтня 1930 р., — мовляв — напротязі 6 літ (від 1923—1929) число шкільних дітей кругло подвоїлося а саме: в Східній Галичині з 34 проц. виросло на 67.1 проц. а на Волині і Поліссі аж на 74.6 проц.

Та нас цікавить не тільки те, що діти взагалі ходять до школи, але також і то головно до *якої* саме школи.

З міністеріяльної статистики п. н. „Szkoły Powszechne Rzeczypospolitej Polskiej w roku szkolnym 1925—6“ довідуємося, що після стану з дня 1. грудня 1925 р. розміщення українських дітей по школах було таке:

до шкіл	по містах:	по селах:
українських ходило	2.277 (7 відс.)	104.784 (28 відс.)
польських „	22.793 (80 відс.)	97.002 (26 відс.)
утраків. (поль.-укр.)	3.642 (12 відс.)	160.875 (45 відс.)
інших „	123	217
Разом	28.735	362.878

українських дітей*).

Отже по селах 72 проц., а по містах аж 93 проц. українських дітей ходило до неукраїнських шкіл!

Приглянь мося тепер фреквенції шкільних дітей у Польщі, на корінних польських землях і Східній Галичині по даним офіціоза „Materjały odnoszące się do działalności Rządu w czasie od 15. V. 1926 do 31. XII. 1927“.

Число шкільних дітей в роках:

територія:	1924—25:	1926—27:
Ціла Польща	3,137.302	3,240.821
Воев. Варшава	263.223	278.152
„ Лодзь	287.748	297.569
„ Львів	320.513	315.476
„ Станиславів	146.694	144.603
„ Тернопіль	154·142	150.763

Додати треба, що на підставі звіту б. краєвої шкільної ради у Львові за 1911—12 р. ходило до школи в 1911—12 р. на терені львівської шкільної округи 945.160 дітей, а на підставі „Dziennik-a Urzęd-owoго“ річник 1928 ходило в 1921—22 шк. на тому самому терені 651.645 дітей.

Вище наведені цифри доказують наглядно, що в суто польських воєвідствах (Варшава, Лодзь), ба й у цілій Польщі число дітей по школах росте, а на українських землях постійно меншає. З окрема в границях львівської шкільної кураторії (Воєвідства: Львів, Станиславів і Тернопіль) постійний упадок числа дітей представляється циферно ось як:

В 1911—12 шк. р.	945.160
„ 1921—22 „	651.645
„ 1924—25 „	621.349
„ 1926—27 „	613.369 шкільних дітей.

Де найбільше відбився цей постепенний упадок фреквенції шкільних дітей, вказує „Dziennik Urzędowy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego“ з 20. листопада 1928 р. ч. 11 а саме:

*) В дійсности стан справи є багато гірший, бо велике число українських дітей в польських і утраквістичних школах зачислено до польської народности, подібно, як це було при переписі людности 30. вересня 1921 р. Також треба взяти під увагу й те, що повищі цифри відносяться до стану з 1. грудня 1925 р., коли то українських шкіл було ще 1055, а в 1929-30 р. зменшилося воно до 716. Очевидно, нині є їх ще менше.

На 61 повітів львівської шк. округи спало в 1925—26 р. число дітей в порівнанні з 1911—12 р. ось як:

у 3 повітах	спало	до	10 відс.	
„ 8 „	„	від	10 „	— 20 відс.
„ 29 „	„	„	20 „	— 30 „
„ 18 „	„	„	30 „	— 40 „
„ 2 „	„	„	40 „	— 50 „
„ 1 „	„	навіть до 55 відс. (Бучач!)		

В поодиноких повітах пересічний проц. шкільних дітей не доходить до пересічного проц. Польщі (82.6 проц.) напр.: Сколе 69.3 проц., Турка 64.2 проц., Печеніжин 60.4 проц., Надвірна 57 проц., Косів 57.8 проц., Ліско 54.3 проц.

Ці цифри відносяться до міст і сіл разом. Тимчасом фреквенція по містах більша, а по селах значно менша (напр. у львівському воєвідстві по містах 118 проц. — в тому самий Львів 176 проц.! — по селах 77.8 проц., а загалом пересічно 87.7 проц. Якщо ріжницю між містом і селом в поодиноких повітах відтягнемо від пересічного відсотку, то дістанемо відсоток по селах дотичних повітів, а саме: На 100 *сільських* дітей у шк. віці до школи ходить фактично в повітах: Сколе 42.7 проц., Турка 37.2 проц., Печеніжин 33.8 проц., Косів 31.2 проц., Надвірна 30.4 проц., а Ліско тільки 27.7 проц.! — Та на цьому не кінець. Вище зацитований „Dziennik Urzędowy“ констатує, що „найбільший упадок зазначився в тернопільському воєвідстві“ — не подаючи цифр з поодиноких повітів Поділля.

Яка причина такого жахливого стану?

Великою перепоною є невідповідні і для здоровля прямо шкідливі шкільні будинки та брак шкільних будинків взагалі.

На загальне число 5.182 шк. будинків з 11.196 клясами на области львівської шкільної округи є 1.294 будинків невідповідних, бо вони — як стверджує „Дз. У.“ (стор. 479 і 480) — „тісні, низькі і вогкі“. Мало того. Є ще 503 шк. будинків, в яких — по словам офіціоза — „навчання чи мешкання в них є прямо шкідливе для здоровля учителя, бо їх точить вогкий чи сухий гриб, якого ділання є вбивче. Такі будинки є переважно по селах або й у нижче побудованих школах“.

На Волині і інших північно-західних землях справа представляється ще гірше. Щоби ввести туди обовязкове навчання, слід наперед збудувати 3.112 шкільних будинків.

Та найбільшою перепоною вважає „Дз. У.“ *брак учителів*, стверджуючи: „Є школи певного організаційного ступня, що мають всякі умовини гарного розвитку, бо відповідне число дітей і шкільних кімнат, а *нема учителя*. Такі випадки бувають головно на селі“.

І це діється в тому часі, коли сотки українських учителів не принято до служби, сотки звільнено з посад, сотки відорвано від рідного пня і попереношувано в неукраїнські землі, а українських кандидатів учительського звання не приймається до служби!...

Щодо числа вчителів в Польщі, то міністеріяльна статистика „Szkoła Powszechna w r. 1925—26“ виказує їх зріст від 1921—22 до 1925—26:

в 1921—22 шк. році	57.158 учителів	
„ 1922—23 „ „	60.503	„
„ 1923—24 „ „	65.555	„
„ 1924—25 „ „	66.176	„
„ 1925—26 „ „	69.044	„

Від 1925—26 р. зачинається упадок і „Preliminarz budżetowy za r. 1929—30“ подає, що в 1928—29 шк. році було в Польщі вже тільки 63.311 учителів. Отже в порівнанні з 1925—26 роком менше на 5.733 учителів!

Зменшення числа учителів поступає у відворотному відношенні до фактичного запотребування, яке росте з року на рік. Міністр. офіціоз „Szkoły Powszechne w r. 1925—26“ передбачує, що до 1939—40 шк. року загальне запотребування учителів зросте до 143.699!! На цю загальну цифру зросте запотребування в поодиноких частинах держави ось як:

Центральних земель	на 122·8	відс.
Східних „	„ 250·4	„
Західних „	„ 50·1	„
Шлеська	„ 61·6	„

Рахуючися з реальними обставинами доходить „Дз. У.“ до невеселих висновків: „Запотребування росте з року на рік і хто знає, чи не треба буде *вернути до некваліфікованих учительських сил*“...

Та в біжучому (1930—31) шк. році цей фатальний стан погіршився так, що вийшов нечуваний скандал — як про це доносить „Ілюстр. Курієр Подзенни“ у статті під богатомовним заголовком „В обличі катастрофи шкільництва“.

„Ілюстр. Кур. Подз.“ пише між іншим: „Шкільна влада станула з початком цього шкільного року перед фактом величезного напливу шкільної дітвори до народніх шкіл. Фактичне положення таке, що треба говорити не про напливаючу филю, але про повінь... Урядові статистики і діяграми ствердили, що филя приросту молоді у шкільному віці мала наступити щойно в 1940 році. Але тому, що це сталося наперекір усяким урядовим статистикам і передбачуванням вже в 1930 р., отже 10 літ скорше, тому маємо це *нещастя а радше скандал*, що в кожному повіті велике число дітей буде рости без світла знання. На области поодиноких кураторій *навіть в західних частях краю(!)* число дітей позбавлених науки доходить в цьому році від 20—30.000 молоді (!). Головна причина цього явища брак учительських етатів, який доходить в декотрих округах до 600 учителів... Стоїмо перед маревом темноти, бо наплив молоді, особливо сільської, у слідуючих літах ще збільшиться“.

Про східні „креси“ не згадує „Іл. Кур. Подз.“ очевидно нічого. Одначе легко догадатися як у порівнанні з цим „скандалом“ представляється справа фреквенції шкільних дітей на нашій території.

Виходить, що оптимізм нач. Сухенека щонайменше неоправданий.

Іван Герасимович.

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 8. października 1930 r. Sąd okręgowy we Lwowie Wydział VI. karny w sprawie konfiskaty Nr. 221 czasopisma „Diło“ z daty Lwów dnia 5. października 1930 r. do Sygn. VI. I. Pr. 226/30 na posiedzeniu niejawnem w dniu 8. października 1930 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 4. października 1930 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma „Diło“ Nr. 221 z daty Lwów 5 października 1930 r. zawierającego: 1) w artykule pt. „Rewanż!“ w całości znamiona występku z § 300 i 308 uk., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tegoż czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego zakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17 grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złp. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów ma na celu fałszywem i tendencyjnem przedstawieniem i wysnuwaniem wniosków co do sprawców wybuchu bomby w lokalu Centrosojuzu we Lwowie zaniepokoić publiczne bezpieczeństwo. Równocześnie celem tego artykułu jest wywołać pogardę i nienawiść do władz u obywateli narodowości ruskiej przez nieprawdziwe twierdzenie gnębienia lojalnych obywateli narodowości ruskiej co odpowiada znamionom występku z § 300 i 308 uk. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Na oryginale właściwe podpisy.

Za zgodność: (підпис нечиткий).
starszy sekretarz.

ВИБОРЦІ М. ЛЬВОВА!

Ще дня 17. ц. м. (пятниця) від год. 5-ої до 7-ої пополудні можна в рекламаційних комісіях зголошувати спротиви проти викреслення з виборчих лист. На доказ громадянства предкладати один із таких документів: доказ (довуд) особистий, пашпорт, військова книжочка, урядова легітимація або вкінці метрика уродження. Жінка доказує горожанство метрикою шлюбу. На доказ замешкання потрібна є мельдункова карта.

Кожний свідомий громадянин сповнить свій обовязок і піде обстоювати своє право!

Звертайте увагу знайомих, що не мали нагоди прочитати цього оголошення!

Інформації уділяє безплатно Обєднаний Український Виборчий Комітет на м. Львів при вул. Костюшка 1 а/ІІ, який урядує що-дня безперервно від год. 9-ої рано до год. 7-ої веч.

ОБЄДНАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ НА м. ЛЬВІВ.

Настрій і творчість.

Д-р Ю. Стецюк порушив у „Ділі" (чч. 227 і 228) цікаве питання про збільшення національного продукту. Це питання в сучасних політичних і психольогічних умовах заслуговує на особливу увагу.

Лише ми поставилиб його ширше та в іншій площині, висунутій моментом. Тому оминаючи теоретичні міркування над тим, що від чого залежить: дохід з землі від рільничої культури, чи культура від добробуту, — скажемо собі отверто, що нас мусить цікавити не тільки видайність праці нашого рільника, але й цілого народу. І тим більше, що взагалі видайність праці українця є замала, внаслідок чого й відстаємо від інших народів.

Є праця й є *творча* праця. Нам ходить не лише про збільшення видайности праці, але про надолуження минувшини, про господарську розбудову й зрівнання з іншими народами. А для цього поняття *творчість* треба вивести з вузьких рямок мистецтва й поширити його на всю працю народу. Творчість є не тільки в малярстві, літературі, музиці й т. д., але й в економіці-господарстві, підприємстві, організації...

А коли так, то приходимо до дуже важливої умови праці — *психічного настрою мас*. Творчість економічної розбудови й психічний настрій народу — ось площина, в якій ми, сучасні українці, повинні трактувати питання про збільшення продукції нашої землі.

Експериментальна психольогія ствердила, що творчість і видайність праці людини стоять у прямій пропорціональности до її морального стану. Радість життя, погідність духа, воля, певність себе, шана й т. д. — все це значно полекшує працю та збільшує її продуктивність. І навпаки, почуття страху, непевности, кривди, зневаги, неволі, очікування кари й взагалі *моральна депресія* обнижують продуктивність праці не тільки умовної, але й фізичної. А щож казати про творчість!

Цьому законові, очевидно, підлягають не тільки одиниці, але й цілі народи, з яких вони складаються.

Думка Базе, що причина низької рільничої техніки сходу (в тому числі й України) не лежить в умовинах природи й транспорту, є цілковито правильна; інша річ — його висновки з неї. Дійсно, природні умовини України якнайкращі, здібности українського народу не підлягають сумніву, — і всеж він ледви тягнеться у хвості інших народів. Може завинило ледарство, яким так часто колють очі українцям? Але чомуж про наше „ледарство" не кажуть у Канаді, Бразилії, Парані? Там вважають українців за дуже пильних до праці. На рідній землі вони були нібито й ледарями, й лежибоками, й недбалюхами, а як станули на чужій землі, нагло переродилися. Бо попали в інші психічні умови, в умови волі, особистої безпеки, пошанування, справедливости.

Порівняймо. Україна, що тече „молоком і медом" і бідна природою Московщина. Перевага по стороні України. Але москаль-завойовник почував себе паном, переможцем, певним своєї сили, волі й незалежности та особистої безпеки. А українець побіджений, поневолений, ніколи не певний свого майна, особистої волі, пошанування свого людського „я", сотні років був під впливом моральної депресії. І москаль створив велику державу, торговлю, промисл, свого роду культуру, а пригноблений українець спожив рештки колишніх своїх скарбів і залишився позаду.

Те саме бачимо на колишній Литві, Білорусі, Кавказі. Гніт і моральна депресія на так званих російських „окраїнах" загальмували творчий гін народів цих „окраїн" і не дали їм сил йти в ногу з іншими народами світу.

Подібнеж явище спостерігаємо на румунських „окраїнах" (Буковині, Бесарабії, Добруджі), на чеських (Закарпаття), на польських „кресах" і т. д.

І цілковито відмінне явище бачимо в англійських домініях (хоча й там не обходиться без депресій), у північних Сполучених Американських Державах, де навіть мурини найшли відповідні психічні умовини для творчого гону.

Ролю психічного настрою, в окремаж депресій зясовує нам у деякій мірі й історія колишніх греків, римлян, болгар, вірмен, арабів і т. д. Моральна депресія, що наступала внаслідок політичних програних і гнету, різко гальмували або навіть і цілковито припиняли творчі акти цих народів на всіх ділянках життя.

Хочеш зменшити видайність чужої праці, спинити чи ослабити його творчість, — псуй йому настрій, дратуй його, навій на нього почуття непевности, огірчення, або зроби його невільником. І лихі та злочинні люди так і роблять.

Від зменшення продукції внаслідок моральної депресії терплять не тільки залежні народи, що підпали цій депресії, але й пануючі над ними, що є винні викликання її. Яскравий приклад маємо на Великій Україні, де ні машинізація, ні тракторизація сільського господарства не можуть усунути катастрофальних наслідків психічного пригнічення українських мас.

Під цю хвилю наш нарід на західних землях перебуває в стані особливої депресії. Без усунення її, чи бодай ослаблення годі говорити про збільшення національної продукції. Навпаки, нам загрожує страшне лихоліття матеріяльного зубожіння, спинення економічного росту.

Одначе положення не є безвихідним. У цілях не тільки духової, але й матеріяльної творчости, ми мусимо викресати в народній душі вогонь віри в краще будуче, погідне світло погляду на життя й почуття радости істнування.

Мимохіть приходять на думку Христові слова, що закликають не піддаватися моральній депресії і зберегти погідність духа:

„Блаженні, коли ганьбитимуть вас і проганятимуть і наговорюватимуть усяке лихе слово на вас... Радуйтеся й веселітеся"...

Творчість народу й збільшення народньої продукції стоять у прямій пропорціональности до морального настрою мас.

В. Островський.

ВИБОРЧІ СПРАВИ.

Греко-католицький Епископат проти кандидатур священиків на послів і сенаторів.

З найпевніших джерел довідуємося, що на конференції греко-католицького Епископату, яка відбулася дня 13. жовтня ц. р. в митрополичій палаті у Львові під проводом Вспр. митрополита Андрія Шептицького в присутности всіх греко-католицьких владик зі Сх. Галичини, рішено, щоби греко-католицькі священики не кандидували на послів і сенаторів до польських законодатних установ. У звязку з цим рішенням знято всі кандидатури священиків з українських бльокових виборчих лист.

Швайцарський журналіст у Львові.

„Слово Польске" подає, що начальний редактор часопису „Журналь де Женев" Шапіза приїхав до Львова, щоби зорієнтуватись у відносинах Сх. Галичини. Йому до товариства призначено представника міністерства внутрішних справ, радника Вишинського. Редактор Шапіза зложив візиту львівському воєводі, а потім у бюрі начальника безпеки у присутности воєводи відбулась конференція, на якій цьому швайцарському редакторові уділено вичерпуючі відомости про відносини на „кресах".

Відтак швайцарський гість був на сніданку у львівського воєводи, а по сніданку відвідав „Панораму Рацлавицьку" і відїхав до Кракова.

„Слово Польске" додає, що редактор Шапіза кількараз підкреслив, що виніс зі Львова прекрасне враження та що він виявив велике зрозуміння і знання відносин у Сх. Галичині.

(Миж собі можемо уявити, як інформовано цього редактора про наші відносини. Пр. Ред.).

Комісія для справ Східньої Европи.

АТЕ. Данціґ. Рада Унії Союза Народів одноголосно ухвалила утворити комісію для справ Східної Европи. До комісії ввійшли: представник Польщі Лупацевич, представник України Шульгін, представник Італії Джіяніні, француз Прудон, румун Кляціун. Внесок на утворення цієї комісії поставив на передостаннім засіданні Ради Унії Товариств Союза Народів б. міністр закорд. справ УНР Шульгін.

Стан засівів на Україні.

„Вісти" пишуть, що замість передбаченину у рільничому пляні 10.500.000 гектарів, засіяно цієї осени на Україні тільки 6.000.000 гектарів землі.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 18. ЖОВТНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ. 35)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

Вертаючись з бюра почтових диліжансів, я перейшов мимо каварні Барбета, але не входив туди; це місце було для мене осоружне. А все-ж якась несамовита цікавість казала мені заглянути через вікно. Каварня була повна; це був день білярдових змагів. Серед диму з люльок виблискувала позолоть на чаках і бляшані пояси на вішалах. Симпатичні приятелі були в комплеті; бракувало тільки фехтмайстра.

Я задивився на мить на ці грубі червоні лиця, що відбивались багатократно в зеркалах, на поливку в чарках, на щербаті карафочки з горілкою і почервонів від думки, що я міг жити в такій помийні... Передімною виринула тінь Маціцького, що вештався при білярді, записував карамболі, платив пунч і помітуваний та принижений скочувався з дня на день щораз нижче, з люлькою між зубами або вояцькою піснею на устах... Цей образ налякав мене ще більше як марево з руханкової салі — розгойдана фіолетова краватка. І я втік...

Коли я квапився до ґімназії з носієм, що мав занести мої клунки до диліжанса, я побачив фехтмайстра з палочкою в руці, в капелюсі на бакир, як придивлявся своїм лякерованим чоботам, де відбивалися його закручені вуса... Я подивляв його з віддалі і думав: „Яка шкода, що такий гарний мущина має таку погану душу!" Він побачив мене теж і йшов до мене зі щирим усміхом і простягненими руками... Ох, альтаної

— Я шукав за вами — сказав. — Що чую? ви вніз...

Не докінчив. Мій погляд заморозив на його устах брехню. І цей падлюка мусів вичитати неодно в моїм погляді, коли поблід, почав мимрити і збився з пантелику. Одначе це трівало лише одну мить: він хутко вернувся до своєї нахабної пози, вплялив у мене свої чорно-лисніючі як сталь очі і вложивши самовпевнено руки до кишені відійшов пробормотавши, що як кому яка недогода, то може це йому сказати в очі...

Ех, ти злодюго!

Коли я вернувся до ґімназії, учні сиділи по клясах. Ми ввійшли до мансарди. Носій узяв на плечі валізку і зніс її вниз. Я залишився ще на хвилину в цій ледяній кімнаті, приглядаючись голим, брудним стінам, чорному, облупленому бюркові і плятанам на подвірі, що крізь віконце вихиляли сніжні голови... Нишком прощався я з ними всіма.

У цій-же хвилині я почув громовий голос в якійсь клясі: це викладав о. Жерман. Його голос підбадьорив мене і викликав кілька сліз на моїх віях.

Я зійшов повагом, озираючись уважно довкола, якби хотів у своїх очах понести відбитку всіх тих місць, яких ніколи вже не побачу. Я переходив довгі коридори із заґратованими вікнами, де побачив уперше „чорні очі." Нехай Бог вам поможе чорні очі!...

Я пройшов також мимо директорської канцелярії з таємними подвійними дверима, а кілька кроків дальше мимо бюра Віота... Тут нежданно я зупинився. Яка радість! страшні ключі висіли в замку і легенько погойдувалися від продуву. Я поглянув на них з якимось релігійним острахом. Аж раптом прийшла мені в голову одна думка. Святотатською рукою я витягнув кradькома вязку ключів з дірки, сховав її під плащ і збіг мерщій по сходах.

На кінці подвіря стояла глибока криниця. Я побіг туди, аж задихався... У цій порі на подвірі не було нікого; навіть відьма в очищах ще не піднесла своєї стори. Все сприяло мому злочинові. Я витягнув ключі зпід пахи і зате, що стільки натерпівся від них, шпурнув ними до криниці... Брень-брень! Я чув, як вони котилися, відбиваючись від стін і як вода їх залила. Аж після цього замаху я відійшов з усміхом.

На порозі воріт, коли я виходив з ґімназії останньою особою, яку я зустрів, був Віо — Віо без ключів, переляканий, очманілий, що бігав на всі боки. Коли перейшов біля мене, поглянув на мене трівожно. Бідолаха мав охоту спитати, чи я їх де не бачив. Але не посмів... Одночасно сторож кричав до нього з гори через поруччя сходів: „Прошу пана! я їх не можу ніде найти!" І я чув, як ґімназійний ключник прошептав до себе: „Ах! мій Боже!" після чого погнав шукати за ними, немов навіжений.

Я був би з насолодою приглядався ще довше цій комедії, але трубка почтового диліжанса взивала мене, а я не хотів, щоби він відїхав без мене.

А тепер: прощай на віки стара, обкурена ґімназіє, тюрмо з ґрат і каміння! прощайте погані дітиська і ти ідіотський правильнику! Маціцький летить у світ; вже до вас не вернеться. А ти, пане маркізе Букойране, можеш казати про щастя: ти оминув небезпечного удару шпади, так довго підготовлюваного для тебе з симпатичними приятелями в каварні Барбета...

Гайда, пане візнику! Грай трубко! А ти, стара карито, викреши яку іскру із своїх коліс, щоби твоя трійка несла Маціцького навскач... Ах! вези його швидше до рідного міста, щоби він міг обняти мамусю у вуйка Баптиста і причалити до Парижа, де жде його Ейсет (Яким!) у своїй кімнатці в студентській дільниці!

(Продовження буде.)

З польської преси.

„Слово Польске“ розвязало українську проблєму в Польщі.

Львівський польський щоденник „Слово Польске“ було, як відомо, донедавна органом львівських і взагалі східно-галицьких ендеків. Перед несповна трьома роками стало воно нагло органом т. зв. „зесполу сту“, тобто органом недовної сотні вчорашніх ендеків, що стали нагло беззастережними приклонниками політики маршала Пілсудського. Так званий „зеспул сту“ поволи ворчився. Тепер уже про нього нічого не чути. Але зате „Слово Польске“ маніфестує себе стопроцентовим органом санаційного, проурядового табору. Ідеольогія „Слова Польского“ наскрізь фашистівська, а в справах національних, зокремаж східньогалицьких наскрізь ендецька. Прибравши санаційну маску, „Сл. Поль.“ сіє на львівському терені нетерпимість, зоольоґічну ненависть до українців, до всього їх зорґанізованого національного руху й дорібку. А останніми часами обезбільоване „Сл. Поль.“ далеко перевищило від оглядом цькування українців усіх ендеків та їх пресові органи. „Слово Польске“ переладоване тепер аж до обридження всякими протиукраїнськими матеріялами. Колиб докладно простудіювати цей орган от хочби за останній місяць чи півтора, то прийшлось би ствердити, що в ньому було бодай 50 проц. самих тільки передових статей, присвячених виключно нагінці на українців, поминаючи інший протиукраїнський, часами, що так скажемо, „ревеляційний“ матеріял.

Отже бачимо, що санаційне тепер „Слово Польске“ стало на галицькому терені тим пресовим органом, який копає найбільшу пропасть між українцями та поляками і який пропаґує найзавзятіше гасла безоглядної боротьби з українцями та всіми їх установами. Воно й дуже часто в своїх теоретичних статтях „розвязує“ українське питання в Польщі. Розвязує його дуже простими, нескомплікованими засобами.

Ось у 282. числі з 15. жовтня ц. р. в передовій статті п. н. „Гороскопи українця“ між іншим чите:

„Перелім, що зявився у внутрішній ситуації Польщі по обнятті керми правління марш. Пілсудським, слід завдячити безкомпромісовому, комбатантському становищу уряду, а також підтримуючих його ідейних осередків табору. Від тієї лінії не можна нам відхилитися ні на один міліметер. Суспільність нашої „кресової“ дільниці у світлі пожеж, спричинених саботажистами, зрозуміла, що мусить бути суцільною, карною і відважною як армія. Здавала собі справу, що є залогою фортеці. Та комбатантська психічна постава є умовиною перемоги і тому на „моральну демобілізацію“ ще не час“. *Після перемоги (!) щойно вічнеться доба напруженої, плянової праці. Та праця, керму якої мусить обняти, органічно до цього покликаний табор травневої революції, мусить довести до покриття цілого терену Червоної Русі огнищами польської суспільної та культурної експанзії, що має вальоризувати матеріяльні та духові цінности тієї землі і її мешканців, а рівночасно втягати звільна, але систематично руські маси до співжиття з народом, що є державним*“. (Підкреслення наші — Ред.)

У черговім 283 числі „Сл. Поль.“ находимо передову статтю п. н. „А затем рускі, не украінські“. У цій статті вихідною точкою протиукраїнської нагінки є виступ п. Сухенека-Сухецького на пресовій конференції, влаштованій політичним департаментом м-ства внутр. справ для закордонних журналістів у справі подій на території Східньої Галичини. З міркуваннями тієї класичної статті варто познайомити наше громадянство, а крім того занотувати її на сторінках нашої преси на памятку як цінний документ ментальности політиків зі „Слова Польского“.

„Одначе представник уряду (тобто п. Сухенек) — читаємо там — не вагався виявити перед чужинними слухачами, що підтримуваний (!? — Ред.) державою зріст осередків господарського життя „українців“ у своїх підсумках виявив виразні протидержавні тенденції. Ось чотирократний майже зріст т. зв. „українських“ кооператив від передвоєнних часів (у 1913 р. — 557, у 1929 р. — 2303)*) у своїх наслідках доказав, що ці кооперативи „стали виразними розсадниками протидержавної роботи. Ці кооперативи отримували урядові кредити (коли? — Ред.), які стримано з хвилиною ствердження, що вони служать політичним, протидержавним цілям. Пригадуємо, що в нашому органі від ряду літ ми вказували, що з „найгірших часів соймовладства походячий кооперативний закон уможливив орґанізацію української кооперації, як матеріяльної підстави для протидержавної акції і що від низки літ боремося за засаду: „господарські організації не можуть бути ексклюзивно партійними, мусить вкорінитися думка, що не можуть істнувати рільничі або рільничо-кооперативні орґанізації ексклюзивно національні. Це шкодить і консолідації держави і рільництво на те за бідне“.

„Не менше рішучо державна влада ствердила, що домінуючу ролю в саботажовій роботі відгравали „товариства спортового характеру, отже Луги, Пласти, Соколи“. І на ті осередки ми вказували від літ (це правда, бо ще в часах, коли „Сл. Поль.“ було ендецьким. — Ред.), як на огнища протидержавної роботи і в тому напрямі заява уряду (тобто п. Сухенека-Сухецького) має першорядне значіння, бо означує недвозначно програму влади у відношенні до тих ячейок бандитизму. Те саме відноситься до „українського“ шкільництва, бо слідство виявило, що „підпалів доконують переважно діти в шкільному віці“, а в відношенні до самої тільки тернопільської ґімназії (розвязаної) „прокураторська влада перевела протягом останнього року 90 доходжень у відношенні до учнів 5 і 6-ої кляси“.

„Читачі наші пригадують собі з певністю довголітню боротьбу „Сл. Поль.“ за усунення зі слівництва щоденного як і недопущення до урядового слівництва терміну „український“, як незгідного з історією і з дійсністю укладу етнічних відносин у Сх. Галичині (в ориґ.: Малопольщі). Більше менше перед 2-ма роками грозило „удержавлення“ цього терміну на соймовому ґрунті завдяки зголошеному відповідному внескові „українського“ Клюбу. Ми розвинули тоді інтензивну акцію публіцистичну, яка найшла широкий відгомін у польській пресі... Ця небезпека була тоді усунена а нині (власне на згаданій конференції) послідувало авторитативне урядове ствердження, що „тубільче населення вважає себе у своїй більшости за русинів, а назва українців, яка все містить у собі політичні моменти, є підтримувана виключно активними політичними діячами“. А що новиша квестія — додає „Сл. Поль.“ від себе — не була і не є політичною дрібницею, тільки лінґвістичною проблемою, і що її поладнання має суто політичне значіння, це доказує факт, що згідно з заявою представника уряду на обговорюваній конференції „найбільш загальним підкладом українських питань є спір за назву народу“, що „на тлі проблеми: русини чи українці витворюються льокальні політично-національні взаємини на терені Сх. Галичини“. Нині супроти становища уряду це питання *державно, офіціяльно перестає істнувати. Отже: руський, а не український*“.

З повищого бачимо, що для „Слова Польского“ і для цілого того табору, який воно репрезентує, українська проблема в Польщі не тільки теоретично, але й практично нібито розвязана. Всі господарські, культурні, спортові установи та школи українські слід зліквідувати, (щодо греко-кат. церкви — то тут ще ніяка концепція покищо не дозріла), саму назву „українець“, „український“ скасувати і все буде в повному порядку. Коли останніми днями вичитуємо в польській пресі звідомлення про те, що обтяжуючим матеріялом для численних українців при ревізіях був факт найдення в них карти (мапи) України або історії України, то не дивуймось, бо це вповні згідне з політичною концепцією „Слова Польского“ і зі становищем п. Сухенека, представника варшавського уряду, на відомій пресовій конференції.

*) Шкода, що п. Сухенек не порівняв передвоєнного стану українського шкільництва на терені Сх. Галичини з теперішнім. Перед війною було у Сх. Галичині в 1912 р. 2420 українських народніх шкіл, а тепер є їх по даним п. Сухенка аж 716. — Ред.

Що діється в нашому краю.

З ОФІЦІЯЛЬНОГО КОМУНІКАТУ.

АҐЕНЦІЯ „ІСКРА“: В дні 10. ц. м. відбулася в міністерстві внутрішніх справ пресова конференція для варшавських кореспондентів закордонних щоденників, на якій начальник виділу національностей п. СУХЕНЕК-СУХЕЦЬКИЙ заявив м. ін.:

„ПАЦИФІКАЦІЙНА АКЦІЯ У СХІДНІЙ МАЛОПОЛЬЩІ ВЖЕ ЗАКІНЧЕНА. ПОЛІЦІЮ ВІДКЛИКАНО. ВІЙСЬКОВІ ВІДДІЛИ, ЯКІ ПІДБУВАЛИ НА ТАМТИХ ТЕРЕНАХ МАНЕВРИ — ТАКОЖ.“

БОРЩОВИЧІ, ПОВ. ЛЬВІВ.

Дня 14. ц. м. приїхав до Борщович відділ поліції, який почав з того, що (дальше пропускаємо). В першу чергу були в читальні, де (дальше пропускаємо). Відтак перейшли до Василя Сташинського, Миколи Ковальчука, Дмитра Качора, Михайла Качора, Гринька Лехкого, Т. Токарівського, Івана Коцура, Павла Стадника і багатьох інших. Відбувалося це в той спосіб, що до хат (дальше пропускаємо). Мущини в більшости повтікали до ліса, але зате їхні жінки (дальше пропускаємо). Між іншим потерпів сильно співробітник „Неділі“ п. Андрій Качор, якого (дальше пропускаємо). З Борщович карна експедиція поїхала до Пикулович, Підборець, Сухоріч і інших сусідних сіл, де поступає в подібний спосіб, як у Борщовичах.

МАЛЕХІВ, ПОВ. ЛЬВІВ.

Карна експедиція не минула й села Малехова. В середу 15. ц. м. прийшли до нас поліцаї, які (дальше пропускаємо).

ПІДБІРЦІ, БІЛЯ ЛЬВОВА.

Дня 14. жовтня карний відділ, зложений з 12 поліціянтів, переводив цілий день ревізії в Підбірцях біля Львова. Шукали, як казали, за муніцією. В чит. „Просвіти“ (дальше пропускаємо), в кооперативі рівнож. Основні ревізії переводили у громадян: Костя Брезденя, Гринька Брезденя і Михайла Палажія. Збіже (дальше пропускаємо). Пні в пасіці таксамо. Коли селяни звернулись зі скаргою до старости, він відповів, що про експедиції нічого не знає і про них не чув.

ГЕРМАНІВ, ПОВ. ЛЬВІВ.

Дня 16. ц. м. (четвер) до Германова приїхала другий раз карна експедиція, тим разом у складі 20 поліціянтів. Поліція (дальше пропускаємо) Василя Олексева і Павла Кица. Василь Олексів має на чолі (дальше пропускаємо). В кооперативі поліція (дальше пропускаємо), в читальні (дальше аж до кінця пропускаємо).

ДМИТРОВИЧІ І ГЛУХОВИЧІ, ПОВ. ЛЬВІВ.

12. ц. м. в год. 8. рано прийшла до нашого села поліційна карна експедиція, котра складалася з кільканадцятьох поліціянтів. Тому, що була неділя, всі люди були в церкві. На вістку про прибуття поліції до села люди з церкви почали втікати у великому переполосі. Як всюди, так і в нас почалась ревізія від кооперативи і читальні. Обі ці установи (дальше пропускаємо), при чому слід зазначити, що читальню щойно недавно викінчено. Після того переведено ревізії у голови чит. Голода Томи, в якого (дальше пропускаємо). Відбулись також ревізії у Сокола Павла, Воловського Данила і Шапайка Еміліяна, котрих рівнож (дальше пропускаємо). Фізично не потерпів того дня ніхто, бо все повтікало до сусідніх сіл та поблизьких лісів.

Після того карна поліційна експедиція подалася до села **Глуховичі, пов. Львів.** Тут, таксамо, як і всюди, поступлено з кооперативою і читальнею. Опісля переведено ревізії у дир. школи Банаха Дениса, Голода Івана, Голода Петра, Орача Федька й Орача Пилипа, у котрих (решту аж до кінця пропускаємо).

ЧЕРЕПІНЬ, ПОВ. ЛЬВІВ.

У нашому селі Черепіні, пов. Львів, перевів постерунок поліції з Давидова 11. жовтня основну ревізію в місцевого пароха о. Цебровського і в коваля Машталіра. В обох не знайшли нічого, зате забрали дуже богато книжок, зовсім леґального змісту, а у Машталіра ще й деякі ковальські прилади. При ревізії командант Перналя і постерункові поводилися так що (дальше пропускаємо).

РУДНО, ПОВ. ЛЬВІВ.

В середу 15. ц. м. перевела поліція з Зимної Води черговим наворотом ревізії у громадян с. Рудна: в Атаназія Зілинського, Сильвестра Яроша, учит. Михайла Коваля, учит. Юрія Кучера, в начальника громади Максима Кулика та в студ. Миколи Цепуха. Нічого не найдено. Поліціянти казали, що місцеві поляки роблять масові донесення до староства на свідоміших наших громадян і через те відбуваються в Рудні так часто ревізії.

ГЛІБОВИЧІ ВЕЛ., ПОВ. БІБРКА.

В понеділок 13. ц. м. військова карна експедиція 14. п. уланів зі Львова була в 9 селян і в місцевого пароха о. Бобовника та в дяка 64-літнього селянина Короля і його сина (дальше аж до кінця пропускаємо).

БОРИНИЧІ, ПОВ. БІБРКА.

У нас була поліційна і військова карна експедиція тричі. Поводилися, як і по інших селах. Багато селян (решту пропускаємо).

ЛАНИ, ПОВ. БІБРКА.

В дні 9. жовтня ц. р. прийшла в 4. год. попол. до нас карна експедиція 14. п. уланів Язловецьких, що обставила село сторожами і взялася до роботи. В першу чергу вояки забрали Івана Горбатого, а потім Івана Паливоду

рина Микити, Івана Паливоду с. Антона, Івана Паливоду с. Пилипа, Івана Герчаковського, Іва-вана Манастирського і його брата Михайла Манастирського та Гринька Дайка. Всіх їх потягнено до гром. канцелярії, де ротмайстер уланів зипитував кожного зокрема, чим він займаеться і чим є в кооперативі та в читальні. При цьому Івана Горбатого, який є заступником справника в кооперативі (дальше пропускаємо). Після того в 8. год. веч. переведено всіх вичислених, самих свідоміших селян, до пивниці господаря Івана Пахолка, звідки брали їх поодиноко до стодоли того самого господаря, де (дальше пропускаємо). Потім переводили всіх до робітні дахівки тогож господаря. Наслідок був такий, що до села мусів приїхати повітовий лікар д-р Кац з Бібрки, який ствердив тяжке ушкодження тіла у всіх поданих вище селян. Після того тіж селяни (з вимкою Івана Горбатого), перевезені до Бібрки, зложили свої зізнання в суді в присутности двох лікарів. У шпиталі в Бібрці приміщено Мих. Манастирського, а до Львова перевезено Івана Паливоду с. Микити, який мусить бути оперований. Інші лежать у селі. Карна експедиция забрала з Ланів 120 кірців вівса і 117 кг. масла з молочарні (за масло заплачено по 1.20 від 1 кг.) і з тим відїхала на другий день (10. ц. м.) в сусідні села. При кінці варто зазначити, що вичислені селяни за порадою війта підписали заяву, що ліквідують (дальше пропускаємо). Щойно після підписання такої заяви випущено згаданих людей з замкнення в робітні дахівки дня 10. жовтня коло 4. год. попол. на волю.

ДОБРЯНИ КОЛО ГОРОДКА.

Дня 7. ц. м. прийшла до села кіннота (улани). Селяни були тоді в полі. Командант постерунку поліції Кучма скликав селян до будинку громад. уряду і там улани накинули Іванові Діликові на голову (дальше пропускаємо). Також само поступили з Михайлом Дмитрухом, Гриньком Стецем, Василем Гуком та Іваном Налипою, після чого відбулася в цілім селі ревізія. Всі вичислені лежать тяжко хорі.

СИНЕВІДСЬКО ВИЖНЕ, ПОВ. СКОЛЄ.

Труси не минули і Скільщини, а в ній і Синевідська Вижного. Перший раз прийшло до о. пароха Левинського 8 поліцаїв дня 3. жовтня і перетрусили всі будинки та ціле приходство, а потім пішли до читальняного дому, де перешукали читальню, касу і кооперативу. Розуміється, нічого не найшли. А все таки коло 11. год. в ночі приїхало ще інших 7 поліцаїв, які збудили крамаря і господаря читальні, пішли до будинку читальні, де все (дальше пропускаємо). Нова куртина, куліси, бібліотека (дальше пропускаємо). Потім були в кооперативі, де протягом 15 хвилин (дальше пропускаємо). На другий день (4. X.) був о. Левинський з представниками товариства у старости в Сколім, який сказав, що нічого не знає і не може нічого порадити. А дня 7. жовтня прийшла поліція ще раз на проходство і зробила ще раз ревізію, яка виглядала так (дальше пропускаємо). Не найшовши нічого, сказали на потіху, що то ще не конець і пішли ревідувати в такий самий спосіб кооперативи-філії на Опорі, в Промислі і в кружку „Союзу Українок." Крім того були в домі Мих. Матисякевича, Фед. Струка, гром. секретаря Винника, Комарницького Ом. і Масного.

Щодо сусідніх сіл, то знаємо, що карні відділи були в **Корчині** і в **Крушельниці**, де поступали подібно, як у Синевідську Вижнім.

Додати слід, що у Скільщині не було взагалі ніяких саботажів чи підпалів.

РИБНО, ПОВ. КОСІВ.

Дня 8. жовтня ц. р. державна поліція з Рожнова перевела ревізію в о. В. Григорчука, у якого (дальше пропускаємо) і забрала географію проф. Рудницького в нім. мові. Потім того самого дня перевела строгу ревізію в місцевій кооперативі і чит. „Просвіти". В аматорськім кружку сконфіскувала кавалок старої австр. шаблі. В кооперативі і читальні (дальше пропускаємо).

Подібні ревізії відбулися в **Кобаках, Рожнові** і в інших селах Косівщини.

МИСЛІВ, ПОВ. КАЛУШ.

Дня 10. ц. м. перевела поліція ревізію в селі **Мислові**, калуського повіту, у таких громадян: учителя Івасева Василя, крамаря кооперативи Дзундзи Теодора (роблено ревізію у нього дома і в кооперативі), книговодця Юркова Йосифа, селян: Тація Михайла, бувшого справника кооперативи, Каблака Михайла, Кучери Івана і Дзундзи Андрія. Не найдено в нікого нічого.

Маневри японської фльоти.

АТЕ. Льондон. Сьогодні на Тихому Океані почались великі маневри японської фльоти, в яких беруть участь і летунські відділи. Маневри, в яких узяв участь сам мікадо, тріватимуть 10 днів.

По „демонстраціях" львівських корпорантів.

В доповненні до тих наших установ, фірм і поодиноких громадян, які потерпіли наслідком відомих „демонстрацій" польської академічної молоді у Львові з дня 14. ц. м., (див. „Діло" ч. 230 і 231), слід назвати ще **крамницю „Маслосоюзу" при вул. Городецькій**, де вперше порозбивано шильди (в інших крамницях „Маслосоюзу" бито шильди і шиби вже нераз!) і **крамницю кольоніяльних товарів п. Сторощука**, при вул. Шептицьких, де розбито також шильди.

В будинку Духовної Семинарії при вул. Коперника вибито загалом 32 великі шиби загальної вартости ок. 500 зол.

Щодо „демонстрацій" перед Науковим Товариством ім. Шевченка при вул. Чарнецького, де витовчено камінням і цеглою 85 малих вікон у науковій бібліотеці і 6 великих у Музею, то звертають нам увагу, що **будинок Наук. Т-ва ім. Шевченка**, положений в найближчому сусідстві колишнього намісництва, а тепер воєвідства, **потерпів отсе від вуличних ексцесів вперше від часів свого істнування**. При всіх попередніх протиукраїнських демонстраціях та ексцесах у Львові — а було їх вже немало! — знаходився завсіди хтось розважніший серед демонстрантів, який спинював їх перед наступом на бібліотеку й музей, а коли такого не було, то демонстрантів не допускала до наукових установ остаточно поліція. Цим разом не було кому спинити польських демонстрантів і вони збомбардували каменюками й цеглами Бібліотеку та Музей Наук. Т-ва без найменших перепон.

Для характеристики теперішніх настроїв серед польської публики варто ще подати до загального відома факт, що гурток тої публики, обсервуючи з хідника розбивання виставових вікон у книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка від вул. Руської, горячо оплескував „подвиги" польських студентів.

*

Напад на хату д-ра Цимбалістого у Львові.

Дня 14. жовтня ц. р. в 11. год. вночі ґрупа польських студентів у числі ок. 40 людей напала на приватну хату лікаря д-ра Цимбалістого при вул. Листопада і вибила всі шиби. Сила ударів каміння була така велика, що в одній кімнаті розвалено піч; в інших кімнатах сильно ушкоджено стіни. У спальній кімнаті скло і каміння засипало зовсім діточе ліжочко, так, що синок д-ра Цимбалістого чудом вийшов без більших ушкоджень. Студенти знищили також лікарську вивіску в польській мові (українську знищено ще передтим). Дуже знаменне, що серед цеї групи студентів було 5 дівчат, які в нападі брали активну участь. Д-р Цимбалістий повідомив про напад негайно телефонічно поліцію. Одначе, як у хвилі нападу не було ні одного поліціянта на цілій вулиці Листопада, так і не зявився ніхто у нього до самого ранку. Щойно дня 15. ц. м. рано прийшов до дому д-ра Ц. один поліціянт і списав протокол. Шкоди є на біля 500 зол.

ДВІ МІРКИ.

Андрій Лівицький про саботажі на Рад. Україні і про саботажі у Сх. Галичині.

А. Т. Е. Відень. Президент У. Н. Р. Андрій Лівицький, який перебуває на еміграції уділив кореспондентові А. Т. Е. інтервю про проблєми сучасної української політики.

— В який спосіб пан президент оцінює сучасне положення на рад. Україні?

— Останні розпорядки радянського уряду намагаються відобрати Україні навіть останки її автономії. Скасовано автономічний комісаріят рільництва, українські трести, промислові і господарські організації та зліквідовано ґенеральний секретаріят К. П. б. У. Поруч а цим іде жахливе руйнування сільського господарства. Український нарід розпучливо борониться перед насиллям радянської влади, яка намагається крівавим терором позбавити укр. нарід землі та засобів істнування. Напруження на Україні зростає і стає для червоної Москви щораз то більше небезпечне, а небувалі репресії викликають відрухи самооборони, які виявляються в масових убивствах представників радянської влади.

Проблєма України в СРСР набрала гострих форм, яких не може промовчати навіть радянська преса. Радянська влада щораз більше затривожена положенням на Україні, бо незалежність України є для Москви смертельним ударом. Процес 45 визначних українських діячів СВУ викликав серед українців велике обурення, як на Україні так і за кордонами і зміцнив ворожість супроти радвлади, яка є російською окупаційною владою, котрої кінець недалеко".

Представник А. Т. Е. питає: „Чи ви, пане президенте, думаєте, що теперішнє положення на радянській Україні має який звязок із саботажевою акцією у Сх. Галичині?"

Андрій Лівицький відповідає: „Щоби відвернути увагу розбурханих умів на Україні від розпучливої ситуації внутрі краю, радянська влада вживає випробованого способу викликування заколоту серед українського населення в сусідних державах, передовсім у Польщі.

Очевидно, саботажова акція у Сх. Галичині була ділом невідповідальних одиниць, яких використала комуністична пропаґанда в цілях загострення польсько-українських відносин. Це загострення лежить в інтересах Москви і III. Інтернаціоналу, який використовує національні конфлікти у всіх краях, як чинник, що пособляє революції. Тому радянська преса не скриває свого вдоволення із останніх випадків у Сх. Галичині (в оригіналі всюди термін „Сх. Малопольська").

„Радянська преса сподівається, що ці події викличуть таке загострення польсько-українського конфлікту, що комуністична акція буде облекшена. Маю враження, що деякий відлам польської преси достарчив радянським щоденникам матеріялу до безпідставного обвинувачення Польщі, в здогадних приготуваннях до війни із радянськими республиками, що зміцнило розкладову роботу серед українського населення. Вкажу хочби на широку діяльність консуля Лапчинського у Львові, який намагався закріпити радянофільську орієнтацію серед українців. Українська суспільність у Польщі як і на еміґрації заняла супроти саботажової акції виразно неґативне становище, бо саботажі принесли матеріяльні і моральні шкоди передовсім українцям. По оголошенні декларації трьох найбільших українських партій нема сумніву, що українська суспільність до саботажів відноситься неґативно.

Також заява митрополита Шептицького є доказом, що широкі маси українського населення саботажі осуджують. Повторяю, що саботажі є ділом невідповідальних одиниць, яких використовують ворожі сили на шкоду українцям. Думаю, що згідлива співпраця українського і польського народів є конечною умовою культурного, господарського і політичного розвитку обидвох народів. Маю глибоку надію, що державнотворчий інстинкт польського народу і доврілість українського народу та їхня добра воля й зрозуміння своїх інтересів причиняться до правдивого унормування взаїмних відносин.

Масові арештування соціялістів у СРСР.

„Соціялістіческій Вестнік" подає, що у Вороніжі арештовано колишніх соц.-революціонерів Гуревича, Вайнцвайґа, Левіна, Левитову, Чижика і Шнайдера. Всі вони вернули недавно з еміграції. В Ташкенті ДПУ арештувало Рожковського, Малкіна, Якобсона та інших соціялістів. В Курську арештовано також кількох соціял-революціонерів, між ними визначних діячів Гоца, Лихача і Гернштайна та Черевані на (соц. демократ).

Ромен Ролян про теперішню Европу.

Один з найбільших французьких письменників Ромен Ролян пише у часописі „Вольонте": „Я свято переконаний, що мира в Европі не дасться на довго вдержати, якщо не буде радикальної ревізії мирових договорів, бо сьогоднішний мир побудований на хиткому ґрунті несправедливости. Такий мир вдержується тільки штучно, силою. Очевидно, Франція не може роззброїтися, якщо не буде ревізії мирових договорів, бо роззброєння при сучасному стані Европи привелоб до того, що з сучасних держав не лишивбися камінь на камені. Але керманичі держав повинніб мати на стільки розуму і відваги, щоби сказати своїм народам: „Як хочете мира, то мусите хотіти ревізії мирних договорів і роззброєння, бо іншого шляху до мира нема.".

Воєнні пляни большовиків.

Чеська „Народні Політика" повідомляє з з Москви, що там збільшилась воєнна активність та зросли надії на революцію в Европі. Виготовляється воєнний плян, а в цих роботах грають велику ролю німецькі старшини. Перший удар мав би звернутись проти Румунії. Радянський уряд має надію на випадок війни зєднати собі держави, які невдоволені із теперішнього мира, цебто Німеччину, Мадярщину, Туреччину та навіть Італію.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Хмари звідусіль.

Кожного разу, як тільки прийду в редакцію, обпадають мене вісти як чорні ворони. Крячуть над вухом, лопотять зловіщо крильми, заглядають до очей.

Вісти, вісти, вісти...

Чи справді кінця вже їм не буде?! Чи кожний день має кінчитися переконанням, що прийде другий, такий самий, як той що відійшов?!...

Бразилія в огні, Німеччина кипить, Англія розварюється, Італія зубами скреґоче, Радянщина з голоду пухне.

Вагітні громом хмари звідусіль.

А серед тієї грози наш край, як подорожній у чистім полі підчас громовиці. Не минали його ніколи чорні хмари. На його нивах казилися градотучі найдужче і мішали плоди його з землею найбільш безпощадно. А все те щедро скроплювали горячою кровю її мешканців. Полки сюди — полки туди, копита коней і колеса гармат, і тільки дим від згарищ і тільки луна від ридань матерей, сиріт і поганьблених дочок...

А все таки є краї на світі, які не зазнали страхіть воєн і наїздів. Стоять собі вони і тепер осторонь від того всього, що накипає в Европі, що чорною хмарою застеляє сонце і синє небо людям.

Невже ці краї випросили собі ліпшу долю в Бога? Невже тільки їхнім уділом є радуватися життям, працювати без остраху за завтра і без смутку згадувати про вчорашнє?!

Данія, Голяндія, Швеція, Норвеґія — недалекі положенням, а які далекі настроєм...

Там, кажуть, тільки й про те люди думають, якби більше сонця спровадити на свою країну. Там кажуть, всі всміхаються до себе, а усміх той у хмарні дні заступає людям сонце. Там, кажуть... Чи одно про них кажуть, аж вірити не хочеться...

Ех! Дихнутиб таким настроєм, а булоб знаття, що пожив на світі!

А може... Може хмари пройдуть і сонце присвітить нам при роботі, при направі, при будівлі нового кращого життя, до якого стільки народів тужить...

Галактіон Чіпка.

Пан Марцін Налепа урядує.

Найважніший документ — свідоцтво моральности.

Поміж 18.000 мешканців Львова, які аж в минулу неділю довідалися, що не мають польського громадянства, находився також п. Микола Даньчук, службовик „Дністра". Взявши „довуд особісти" і військову книжечку пішов до голови обводової комісії ч. 100, п. Марціна Налепи при вул. Калечій ч. 10. Однак виявилося, що цих двох документів замало, щоби доказати, що їх власник є таки польським громадянином. Пан Марцін Налепа зажадав ще предявлення... свідоцтва моральности! На скромний заміт, що моральність голосуючого не має нічого спільного з виборами, п. Марцін Налепа обурився: „а може пан седзял в кримінале?! Тераз сон вибори і я за пана в кримінале седзєць не хцем!" П. Даньчук звернув увагу, що його активне право виборче опротестовано не тому, буцім то він сидів колись у криміналі, а тому, що не має громадянства, і проти того закиду він приносить свій „довуд особісти" і військову книжечку. Але це не переконало п. Марціна, який авторитетно заявив, що все це його „не обходзі", і що без свідоцтва моральности громадянин польської держави не має права голосувати в Польщі!

Одночасно у п. Марціна Налепи був якийсь функціонар маґістрату, теж раптом позбавлений державного громадянства, — видно теж греко-католик. Його арґумент, що чейже вже 16 літ служить у львівському маґістраті теж спершу не переконував п. Марціна, аж поки цей достойник не почув, що діти того „чужинця" хрещені у польському костелі. Тоді п. Марцін Налепа рішив, що для реституції виборчих прав тому „чужинцеві" не треба ні доводу особістого ні військової книжечки ані „навіть" свідоцтва моральности, лише службової посвідки з маґістрату!...

ХОТІВ УБИТИ ЖІНКУ Й САМ ВІДІБРАВ СОБІ ЖИТТЯ.

Бувший віцепрезидент м. Сосновця Ярза підчас суперечки на вулиці пострілив свою жінку, коли вона стала втікати. Вистрілив кілька разів і зранив її в шию та груди. Опісля влучним стрілом у серце вбив себе. Жінку відставили до шпиталю. Її стан дуже тяжкий. Самовбивник осиротив 5 дітей.

ОСТАННІ ВІСТИ

ЯКІ ЛИСТИ ЗАТВЕРДИЛА ДЕРЖ. ГОЛ. ВИБ. КОМІСІЯ?

Дня 16. жовтня держ. головна виборча комісія признала важною комуністичну листу ч. 3. (Робітнича Єдність), а листи Сельробу, Змагання (білор.) і ППС-лівиці уневажнила. Наради комісії закінчилися в год. 2.50 вночі. Постановили признати вижними заяви, підписані б. послами Центроліву перед їх арештуванням. Не признали лише кандидатури б. пос. Путека та Багінського з Визволення, бо вони тих заяв не підписали.

ВИБУХ НА МОГИЛІ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

ПАТ повідомляє: Дня 16. жовтня в год. 2-ій підложили невислідженї досі люди набій під могилу Українських Січових Стрільців на Сілецькій Горі за Тяжевом у станиславівськім повіті. Часть могили ушкоджена.

ВИБУХ БОМБИ В ЧИТ. „ПРОСВІТИ."

У Звенигороді (пов. Бібрка) в год. 12.30 вибухла бомба в місц. читальні „Просвіти." Ушкодила стіни, двері та вікна, здемолювала обстанову.

ВБИВСТВА І САМОВБИВСТВО В КІСІ ХОРИХ.

У Ченстохові до кабінету інспектора Каси Хорих Фурманьчика, де бтв також комісар К. Х. Рейовський і начальний лікар д-р Білюховський ввійшов член ППС Костшевський та вбив із револьвера інспектора Фурманьчика, ком. Рейовського й інтересента Молду (провідника НПР-лівиці та голову польських професійних союзів „Праца"), який вбіг на відголос стрілів. Опісля Костшевський вибіг із кабінету та зранив іще урядовця Завадського. Ранений ще був і другий інтересент Пукевич. Потім Костшевський сам застрілився. Д-р Білюховський та Завадський тяжко ранені. З останніх вістей виходить, що досі невідомо, чи Костшевський вібрав собі життя сам, чи теж згинув від кулі одної з жертв.

На місце події явилися представники суд.-слідчої влади. Арештували голову місц. окружної Каси Хорих Хойнацького (ППС), члена окр. К. Х. Левяка та б. сойм. посла Казмерчака (ППС). Всі три вбиті були чоловими кандидатами листи ББ. до сойму.

Кажуть, що Костшевському виповіли службу в Касі Хорих тому два дні. Здогадуються теж, що вбивство є в звязку з пімстою місц. ППС. Прокуратор почав карне слідство проти т-ва „Єдносць" за надужиття, а вмішані в них є нібито члени ППС, що були у взаєминах із Костшевським.

Льокаль окр. ЦВК ППС опечатали. Крім Хойнацького, голови окр. ЦВК ППС арештували урядовців маґістрату Ґуст. Зорського та Юнґа і члена Т. У. Р-у Леона Зорського. Арештування тревають далі. По місті ходять поліц. патрулі. Костшевський, пекар по фаху, старий член ППС, був ранений в 1923 р. підчас маніфестацій проти Вітосового уряду. Тепер був возним у міськ. астрономічній обсерваторії.

ЛІБЕРМАН НЕ КАНДИДУЄ.

З Берестя над Буґом прийшла вістка, що д-р Ліберман відмовився підписати заяву, яка уповажнювала помістити його назвище на листі кандидатів на послів до сойму. Рішення своє д-р Л. мотивує тим, що не знає яке є положення в краю.

Один із провідників Центроліву на запит, що треба думати про відмову б. послів, які тепер сидять у тюрмі, відповів, що цікаве булоб ствердити, хто посилав до Берестя до арештованих б. послів заяви для підпису, бо з Центроліву таких заяв не висилали.

ПОЛЯКИ І ЗАВОРУШЕННЯ В БЕРЛІНІ.

Берлінська преса оголосила анонімовий лист проти двох поляків, що підчас понеділкових заворушень у Берліні заохочували юрбу бити шиби та йти на палату през. Гінденбурґа. Автор листа зажадав від старшини поліції, щоби вилеґітимував обох. Тоді старшина сказав: „Що вам приходить до голови? Ті панове це дипльомати, один це д-р Ваґнер, член польського посольства в Берліні, другий це урядовець консуляту Качмарек. Коли щераз схочете атакувати їх, дам вам палицею по голові." Автор листу зазначує вкінці, що Ваґнер це бувш. шеф пресового бюра в польськім посольстві; Качмарек не є урядовцем консуляту, але є це провідник польської меншости в Німеччині.

ЛЕТУНСЬКІ КАТАСТРОФИ.

На військ. летун. майдані в Раковіцах (біля Кракова) пообривалися крила з польського військового літака. Літак згорів, пільот Новаковський згинув.

Англійський військовий літак упав біля Ґрентему. Апарат знищений, оба пільоти згинули. Також біля Мальту впав англ. літак. Згинули два летуни.

НОВИНКИ

— **Арештування.** В четвер 16. п. м. перевела львівська поліція ревізію в 6. год. рано у студентів права Андрія Пащука та Василя Куріци зам. при вул. Листопада 23. Останнього арештовано.

— **Ревізії.** Дня 16. жовтня переводила львівська поліція ревізії в ріжних українських громадян і шукала за актами т-ва „Молода Громада". М. і. перевела ревізію в приватному мешканні п-і Стефановичевої (в будинку Наук. Т-ва ім. Шевченка), у мешканнях д-ра Гнатевича, д-ра Мирона Коновальця та в його редакційнім бюрку в редакції „Нового Часу", в приватнім мешканні д-ра Любомира Макарушки, головного секретаря УНДО та в приватнім мешканні Петра Постолюка.

— **Вийшли на волю.** З львівської тюрми вийшли на днях на волю: Романюк Ярослав, Рущак Михайло, Скрентович Богдан, Валюх Теофіль, Барановський Роман, Гарапа Волод., Домазар Ярослав, Коржан Михайло, Ратушинський Михайло, Маніла Володимир (селянин) і Стасів Теодор (ґімн. уч.). — Зі станиславівської тюрми випущено на волю: Щербія Василя, Пастушенка Федя і Тачинського Степана.

— **Припинення науки в 6. а клясі Академічної ґімназії.** У звязку з викиненням портрету президента Польщі Мосціцького крізь вікно Академічної ґімназії у Львові при вул. Сапіги шкільна кураторія припинила науку в 6. а клясі. Шкільна влада зазначила, що коли до означеного речинця не найдеться виновник тієї події, то ціла кляса буде розвязана, а всі учні розвязаної кляси матимуть замкнений вступ до всіх інших ґімназій у Польщі.

— **Воякам не вільно ходити до кіна.** З Варшави прийшли вісти, що в найближчому часі міністерство військових справ видасть наказ, яким забороняється підстаршинам і рядовикам ходити на кінотеатральні вистави. Причиною цієї заборони є те, що багато фільм є антимілітарних та антипатріотичних.

— **Екскайзер гнівається.** Письменник Ганс Рефіш написав драму п. з. „Берестя Литовське", яку недавно виставлено в берлінських театрах. Головним героєм драми є 5. німецький цісар Вільгельм II. Коли Вільгельм II. довідався, що його особа є героєм драми, звернувся до дирекції театру із протестом, мовляв, не смієте висмівати б. цісаря й усуньте драму з репертуару. Дирекція театру відповіла, що автор драми змалював особу б. цісаря так гарно, що ця драма не тільки не компромітує особи Вільгельма, але навпаки, робить йому рекляму.

— **Мертвий убив жандарма.** В однім чеськім місті застрілився Венцель Кокошкін. Покликано жандарма Йосифа Маркса, щоби він оглянув трупа і списав протокол. Коли жандарм прийшов і перевертав трупа, щоби пізнати самовбивника, самовбивник, що видно ще був в агонії, потиснув за курок револьвера, який ще мав в руці, вистрілив жандармові в живіт і поранив його смертельно. Самовбивник зараз помер, а жандарм помер другого дня.

— **Протестантський конґрес.** Як подає „Еклезія", 7. жовтня у Ціріху в Швайцарії закінчився конґрес „Міжнародної Ліґи для оборони і пропаґанди протестантизму." На конґресі говорилось також про поширення протестантизму між українським народом у Сх. Галичині та ухвалено підтримувати протестантський рух серед українців, морально і матеріяльно. Конґрес провадив б. міністр Голяндії, д-р Злотемакор.

— **Там, де люди мають гроші.** Міліонер Роберт Смільс в Шікаґо обходив на днях зі своєю жінкою срібне весілля. Перед цим весіллям визначив 20.000 долярів премії для кухаря, який прилагодить гостям найсмачнішу страву. До цього кухарського конкурсу стануло 50 найліпших американських кухарів і нагороду дістав 30-літний кухар Джемс Брук, який приготовив рибу так смачно, що всі гості цю страву найбільше хвалили. Міліонер іменував Джемса Брука своїм кухарем із річною платнею 36.000 дол.

— **Самогубства в Америці.** Журнал „Гарперс Меґезін" подає, що річно в цілій Америці кінчить самовбивством 16.000 осіб. Цікаве те, що серед неґрів та індіян кількість самовбивців значно менша процентово, як серед білого населення. Минулого року в Америці самовбивством закінчило життя 78 дітей нижче 15 літ. Лише від 15 до 20 року життя більше є самовбивників дівчат ніж мущин, а в пізнішім віці багато більше мущин накладає на себе руку. До речі треба згадати, що між богатими американцями є більше самовбивників, як між бідними. Майже 70 проц. самовбивників у великих мі-

єтах Америки кінчить життя так, що вискакує через вікно із високих домів, часто з хмародерів. Нюйорський д-р Воррен утворив окреме товариство „Порадня для самовбивників". Коли людина опиниться в такій ситуації, що хоче покінчити життя, має можливість порадитись у цьому товаристві, поскаржитись і звичайно це товариство дає такому нещасливому працю чи вказує шляхи до кращого життя і ратує багато осіб від смерти.

— **Рабини нарікають.** Головний рабін С. у Ню Йорку покинув свій рабінський фах і став світською людиною. Представникам преси він заявив: „Я перестав бути рабіном, бо нині і так рабінів ніхто не потребує. Безбожність закрадається між жидів щораз більше: До синагоги ходять тільки старці, а молодь, якщо іде часом до святині, то не молитись і слухати рабінів, тільки з цікавости як до кінотеатру. Ніхто не вірить у прихід Месії, ніхто не думає про Палестину. Бути рабіном, це значить бути посміховищем і тому я покинув цей стан."

— **Смерть Пінкертона.** У Ню Йорку помер „вожд детективів" Алян Пінкертон. Він був сином емігранта зі Шкоції, який осівши в Ню Йорку, заложив бюро приватних детективів та передав його синові у спадщині. Алян Пінкертона звали „бичем бандитів", бо і справді він був просто геніяльним детективом і дався бандитам в знаки. Нераз бандити пробували його вбити, але Пінкертон завжди виходив із халепи цілий. Підчас світової війни Пінкертон був ранений в груди і наслідком тих ран помер.

— **Англійської мови** вивчує скоро і дешево б. студентка пенсільванського університету на збірних лекціях і поодиноко. Зголошення приймає Випозичальня книжок **„Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5, І. пов.** кожного дня від год. 9 рано до 7 веч. 736 2-3

З театру.

Малий Театр: „Вічне перо", комедія на 3 дії В. Фодора.

Симпатичний автор „Церковної миші" і на цей раз зберіг свою погідну усмішку, чеснот- ливу пікантність і погодив перець з цукорками. Його віденська комедія пробує нагадати нинішній публиці, що хоча нічого нема вічного в коханні, вічним є само кохання, вічною заздрість і що найкращою формою для справжнього кохання і справжньої заздрости є подружжя. Основою подружжя — взаємне довіря; раз нарушене воно захитується від такої дрібниці як „вічне перо", звичайне кишенкове перо куплене жінкою не для мужа, а для кандидата на приятеля. Погано, коли жінка робить поза плечима мужа дарунки мущинам, гірше, коли промовчує це, ще гірше, коли робить це так незручно, що він про це довідується, а вже зовсім погано, коли сама про це забула і не догадується, чому муж лихий.

Щодо мужа то всі нежонаті знають, що це людина короткозора „на пункті" власної жінки і тому, коли він є навіть спеціялістом від розводових процесів і знає всі ходи та підходи до таких делікатних справ як подружа зрада то у власнім випадку повинен би краще звернутися до іншого адвоката, а не сам вести слідство. Які муки терпить детектив, що є спеціялістом від зрад на „горячім учинку", про це можемо довідатися аж з песи Фодора, бо цього рода детективів покишо у нас зовсім нема.

Вся сила цієї комедії в легких париських сценках і діяльоґах. Ті її найкращі пів-нюанси, на жаль не вийшли добре; діяльоґи не мали свободи та виразистости. П. Стшелецький непотрібно зробив карикатурну постать; його фізіономія та вся поведінка нічим не пояснювали захоплення ним його жінки. Зате дуже симпатичною була креація п. І. Гривінської, що мала багато чару. Живий тип дав п. Стемповський.

м. р.

СПОРТ

Студентський пятизмаг.

Студентський пятизмаг за мандрівну чашу „Основи" зібрав на старті аж... 4 змагунів. Це число говорить само за себе. Скок вдовжінь припадає Петріні, але вже по меті ратищем обіймає провадження Рак, щоб задержати його лиш до диску. Диск приносить рішучу перемогу Крульові, який здобувається на гарний фініш та бігом 1500 м. запевнює собі побіду і тимсамим добуває на рік 1930/31 цінну нагороду. Побідник Круль мав найбільш вирівняні осяги з усіх стартуючих. Типовий, мускулярний метун здивував усіх своєю скорістю, витревалістю та великим засобом енергії. Осяги: І. Круль — довжінь 542, ратище 39,65, 200 м. 26,6, диск 31,95, 1500 м. 5:31,5. Пунктів 2262,695. II. Рак (довж. 582, рат. 36,39, 200—25,6, диск 21,29, 1500—4:59,9). Пунктів 2159,565. III. Гнатейко (508 цм., 39,42 м., 27,0 сек., 31,27 м., 5 і 30, 5 сек.). IV. Петріна.

Лігові змагання.

В неділю 19. ц. м. грають за мистецтво Ліґи: Чорні з Вислою у Кракові, Поґонь з Леґією у Варшаві, ЛТСҐ—Варшавянка в Лодзі, Гарбарня—Варта в Кракові і Рух—Краковія в Катовицях.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 17. жовтня п. р. масло пріма експортове солене 3·80 зол., масло пріма бльокове не солене 3·80 зол., літра молока 0·29 сотиків, літра сметани 1·50 зол., копа яєць 10·50—11 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 17. жовтня, год. 7·30 веч. „Дімок трьох дівчат".

Субота, 18. жовтня, год. 3·30 попол. „Галька"; год. 7·30 вечором „Визволений" і „Меґає" Венявського.

Неділя, 19. жовтня, год. 3·30 „Тоска" Пуччінія; год. 7·30 вечором „Дімок трьох дівчат".

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Щодня „Хоробрий вояк Швейк".

Малий Міський Театр:

Пятниця, 17. жовтня, год. 7·30 веч. „Вічне перо".

Субота, 18. жовтня, год. 7·30 вечором „Вічне перо".

Неділя, 19. жовтня, год. 3·30 попол. „Екзотична кузинка"; год. 7·30 вечором „Вічне перо".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Трійлива цвітка" (Лілі Даміта).

КАСІНО: Звукова фільма: „Льокомотива ч. 2329" (Льон Чаней).

КОЛЬОСЕИ: Нечинне.

КОПЕРНИК: Звукова фільма: „Атлантик".

ЛЕВ: Звукова фільма: „Король прошаків".

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Атлантик".

ОАЗА: Сімба, король пустині. Пригоди воєнного бранця.

ПАН: Безборонне дівча.

ПАЛЯС: Звукова фільма: „Роман над Ріо Гранде".

ПАСАЖ: Звукова фільма „Співаючий сміхун".

ПРОМІНЬ: Біла пустиня.

РАЙ: Звукова фільма: Парада кохання.

ХИМЕРА: Любка валоги.

ФАТАМОРҐАНА: Сема заповідь.

СТИЛЕВЕ: Пригода одної ночі, або 923

УПХА: Вулиця гріху (Янінгс).

Програма радіо.

Субота 18. X. 1930.

Варшава (1411,7) 12·10 Ґрамофонові плити, **Гельсінгфорс** (221,4) 17·30 Акордіон. **Льондон** (356,3) 19·45 Концерт. **Берлін** (419) 18·40 Хор. **Рим** (441,2) 17·00 Радіосекстет. **Прага** (486,2) 11·15 Ґрамофон. плити. **Відень** (516,3) 17·20 Скрипка, віолінчельо, фортепян. **Будапешт** (550,5) 18·00 Мадярські мельодії. **Ленінград** (1000) 17·30 Концерт. **Москва** (1481) 18·30 Народній концерт. **Париж** (1724,1) 13·30 Ґрамоф. плити.

Неділя 19. X. 1930.

Варшава (1411,7) 10·15 Богослуження. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·45 Спів Таїни Арени. **Льондон** (356,3) 21·00 Богослуження. **Берлін** (419) 8·15 Богослуження. **Харків** (426) 16·00 Концерт для дітей. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Відень** (516,5) 10·30 Релігійні пісні. **Будапешт** (550,5) 16·00 Мадярські мельодії. **Ленінград** (1000) 14·50 Шаляпін на грамофон. плитах. **Москва** (1481) 17·30 Рецитація творів Гоголя.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Репертуар Нового Українського Театру дир. П. Карабіневича. 718

Бірча:
18. X. „Танок Венери".
19. X. „Шукаю мужа".

Перемишль:
20. X. „Танок Венери".

П. Евгена Чеховича, якому передали українці Szk. Podchor. Rez. Piech. в Замброві, збірку на українських інвалідів, взиваю зложити цю збірку на призначену ціль. — **Микола Андрусяк.**
742 1—1

На „Рідну Школу" зложила 50 зол. п. Евгенія з Ясінчуків Сторожукова з Білобожниці, як неприйнятий о. дек. Л. Воробкевичем, парохом Білобожниці, гонорар за похорон бл. п. Петра Ясінчука. — Щиру подяку складає
741 **Головна Управа „Рідної Школи".**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори

Товариства: Українсько-руська Бурса ім. Митрополита А. Шептицького у Львові

відбудуться в суботу дня 25. жовтня 1930 р. в домівці Краєвого Товариства Кредитового (вул. Домініканська ч. 11. партер).

На порядку: 1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів. 2) Звіт з діяльности Виділу. 3) Звіт Касовий. 4) Звіт Контрольної Комісії. 5) Вибір Голови і 4 членів Виділу, 3 заступників і 3 членів Контрольної Комісії. 6) Запити і внески.

Початок 4. год. попол., а в разі браку вимаганого числа членів в 5. год. при якомунебудь числі.

У Львові 16. жовтня 1930.

о. Д-р І. Фіголь, заступник голови.
о. Ст. Шпитковський, секретар. 740

Загальні Збори

Т-ва „Бандурист"

відбудуться

в неділю дня 19. X. 1930 р. в год. 3-ій попол. в аулі Акад. Дому, вул. Супінського ч. 21.

ЗА ВИДІЛ:

Карпевич, голова. 743 Семків, секретар.

За редакцію відповідає Олександер Кости Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.